2. Expansió i consolidació (1900 – 1935)

L'arribada de l'energia elèctrica a Santa Coloma l'any 1913 va representar un nou impuls per a la indústria tèxtil. La fàbrica de ca l'Olesa va adquirir els drets com a concessionari de La Canadiense. A més de fer funcionar la "fàbrica nova" del carrer de la Indústria (creada el 1911), revenia l'energia a altres fabricants i a l'Ajuntament, que es va convertir en distribuïdor per als tallers artesans i enllumenat domiciliari i públic.

Aquesta primera expansió no va augmentar només la producció, sinó que va comportar l'ampliació de moltes fàbriques i edificació de noves naus (Hort del Fèlix, Josep Domingo, Sebastià Domingo, Camil Foix...). Alguns colomins instal·laren també fàbriques fora de Catalunya: a Utiel (València) Casas Ibáñez (Albacete), Ponferrada (Lleó), Villacañas (Toledo), San Clemente (Conca) i altres.

Els teixits que es fabricaven a Santa Coloma eren bàsicament peces de cotó i llana, però de qualitat molt millor i destinades a la confecció de vestits, però també cintes "refajos", bufandes i mantons i mocadors de llana per a nadons. El fet de no ser producte blanc va promoure la instal·lació d'alguns tintorers (Albert Lavila, Miquel Güell...).

A partir dels inicis dels anys 30 comença l'ús de fibres artificials, com rayons i viscosilla.

Més tard s'instal·laren algunes màquines de vapor i el 1913 vàrem tenir electricitat i la cosa va canviar totalment en venir els telers mecànics. La fabricació es va renovar, les fàbriques es varen ampliar i se'n varen muntar de noves.

[...] S'anaven fabricant nous articles: llençols, patens, franel·les, camiseria, tapisseria, drils i mocadors de llana per a infants i dones.
Se'n feien tants, que per a fer el serrell, fora de la fàbrica hi havia les serrelleres, algunes de les quals tenien a casa fins a 25 noies i dones a fer nusos. Un vertader treball d'artesania que [...] durant els anys 30 al 36 àdhuc se n'enviaven a França, a Suïssa i a Bèlgica.

Hi va haver una època que tothom treballava a la fàbrica
i els teixits eren, probablement, la més gran font d'ingressos que tenia el poble.

Josep Domingo i Riambau
(1973)

2. EXPANSIÓ I CONSOLIDACIÓ (1900 – 1935)

1. FÀBRICA DE JOSEP FERRER ASBERT I JOSEP FERRER COMBELLER (fill)

Situada des de 1911 al carrer de la Indústria (Fàbrica Nova) amb telers mecanitzats i màquina de vapor. El 1913 instal·la la primera energia elèctrica a Santa Coloma.
El 1933 Josep Ferrer Munguet (fill) amplia la fàbrica amb una de filatura tocant al riu Gaià.
Material fabricat: Tovalles, mantetes...
Treballadors: 80

2. FÀBRICA DE JOSEP DOMINGO FOIX I JOSEP DOMINGO RIAMBAU (fill)

Situació: Carrer Jacint Verdaguer
Funcionà amb vapor fins que l'any 1920 s'hi instal·la l'electricitat. Ampliada el 1925 amb un altre edifici al carrer de la Plana.
Material fabricat: Bufandes
Treballadors: 30

3. FÀBRICA DE CAMIL FOIX FRANQUESA

Situada inicialment al carrer de Sant Vicenç, es trasllada el 1926 al carrer de Sant Josep.
Funcionava amb embarrats moguts amb energia elèctrica.
Material fabricat: Tovalles, vànoves...
Treballadors: 21

4. FÀBRICA D'ANTONI CORTADELLAS DOMINGO

Situació: Raval de Cervera
Inici: anterior a 1910. Tancament: 1926

5. FÀBRICA DE JOAN FERRER QUERALTÓ I JOAN FERRER VALLBONA (fill)

Situació: Carrer Jacint Verdaguer
Material fabricat: borrasses, davantals, entreteles i bufandes

6. FÀBRICA FERRER Y CIA

Situació: Hort del Fèlix
El 1901 Manuel Ferrer Asbert compra i amplia la fàbrica de Joan Ferrer (Moliner)
El 1913 es mecanitza la maquinària i s'instal·la energia elèctrica.
A partir de 1928 fins al 1934, es converteix en EUSEBIO FERRER, S. en C.

7. FÀBRICA DE JOSEP POMÉS VALLS i JOSEP POMÉS PONT (fill)

Instal·lada el 1922 al mateix solar de la fàbrica FERRER Y CIA.
El 1933 es trasllada a la fàbrica de Josep Ferrer Munguet (Fàbrica Nova)
Material fabricat: Cintes de cotó

8. FÀBRICA DE SEBASTIÀ DOMINGO

Situació: Raval de Jesús
Any d'inici: Desconegut. Tancament l'any 1930

9. FÀBRICA D'ANTONI CASAJOANES (TONET VERMELLA)

Any d'inici: Desconegut. Tancament l'any 1920
Situació: ?
Material fabricat: Cintes de cotó

10. FÀBRICA D'ALBERT LAVILA

Situació: Raval de Cervera
Treballs de tintorer

11. FÀBRICA DE JOAQUIM LAVILA

Inici: any 1905.
Situació: Carretera d'Igualada
Material fabricat: Productes de cotó i llana

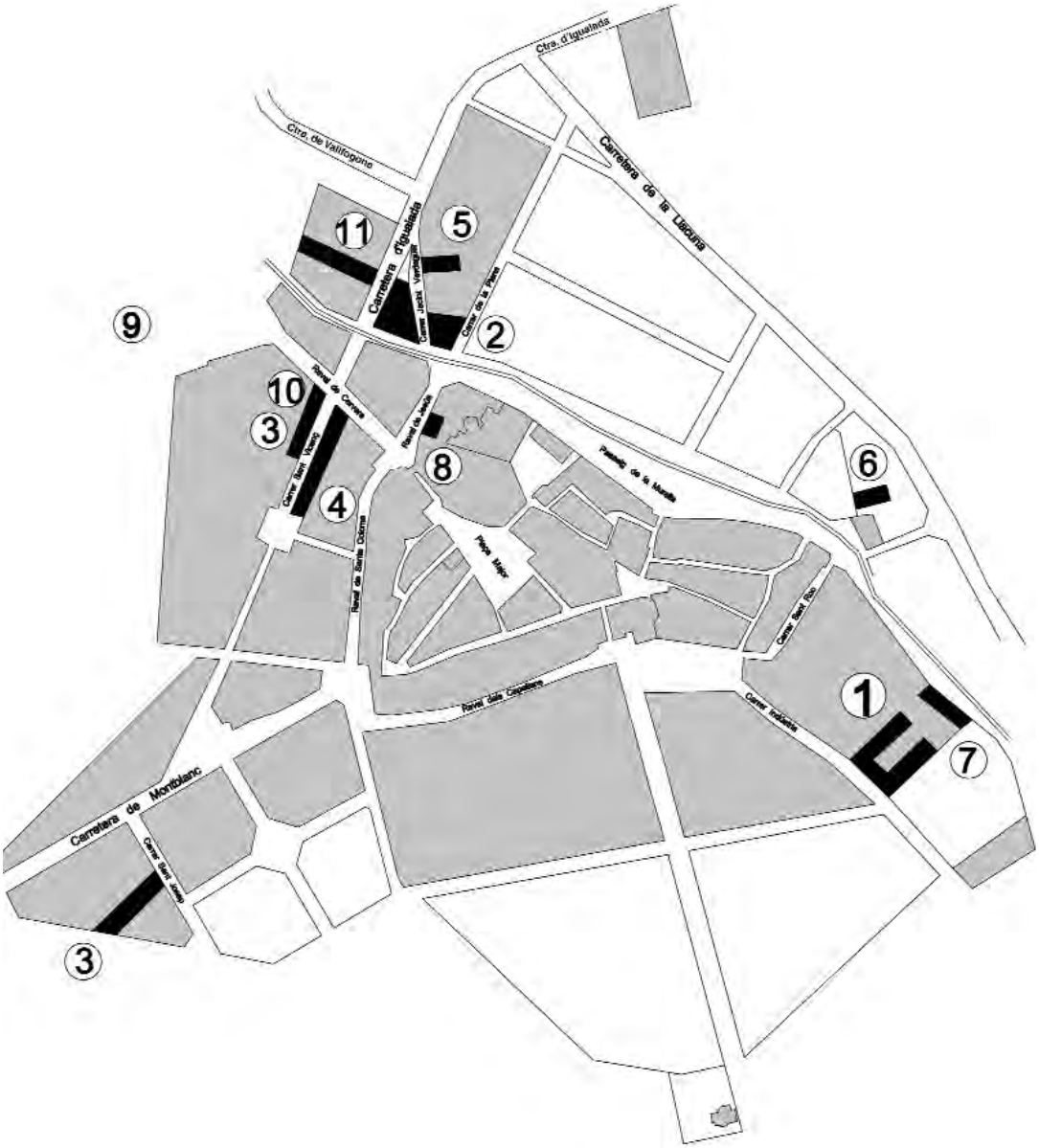
Ctra. d'Igualada
Ctra. de Vallfogona
Carretera de la Llacuna
Carretera d'Igualada
Carrer Nord
Carrer de la Font
Rovel de Cerca
Rovel de Jaula
Carrer Sant Vicens
Passeig de la Muralla
Rovel de Santa Coloma
Plaça Major
Carrer Sant Rio
Rovel dels Capellans
Carrer Indústria
Carretera de Montblanc
Carrer dels Jardins
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Sortida de la fàbrica Ferrer Combeller "Fàbrica Nova".

Foto: autor desconegut. Any 1920 aprox. (Arxiu Galo).

La primera fàbrica de Camil Foix era en un edifici situat al lloc de l'actual taller Pijuan, Coca i Sendra. En la foto veiem la cua a la taquilla del Casal pel concert de l'Orfeó Català.

Foto: Robert Balcells. Any 1932. (Arxiu: ACBS 0657).

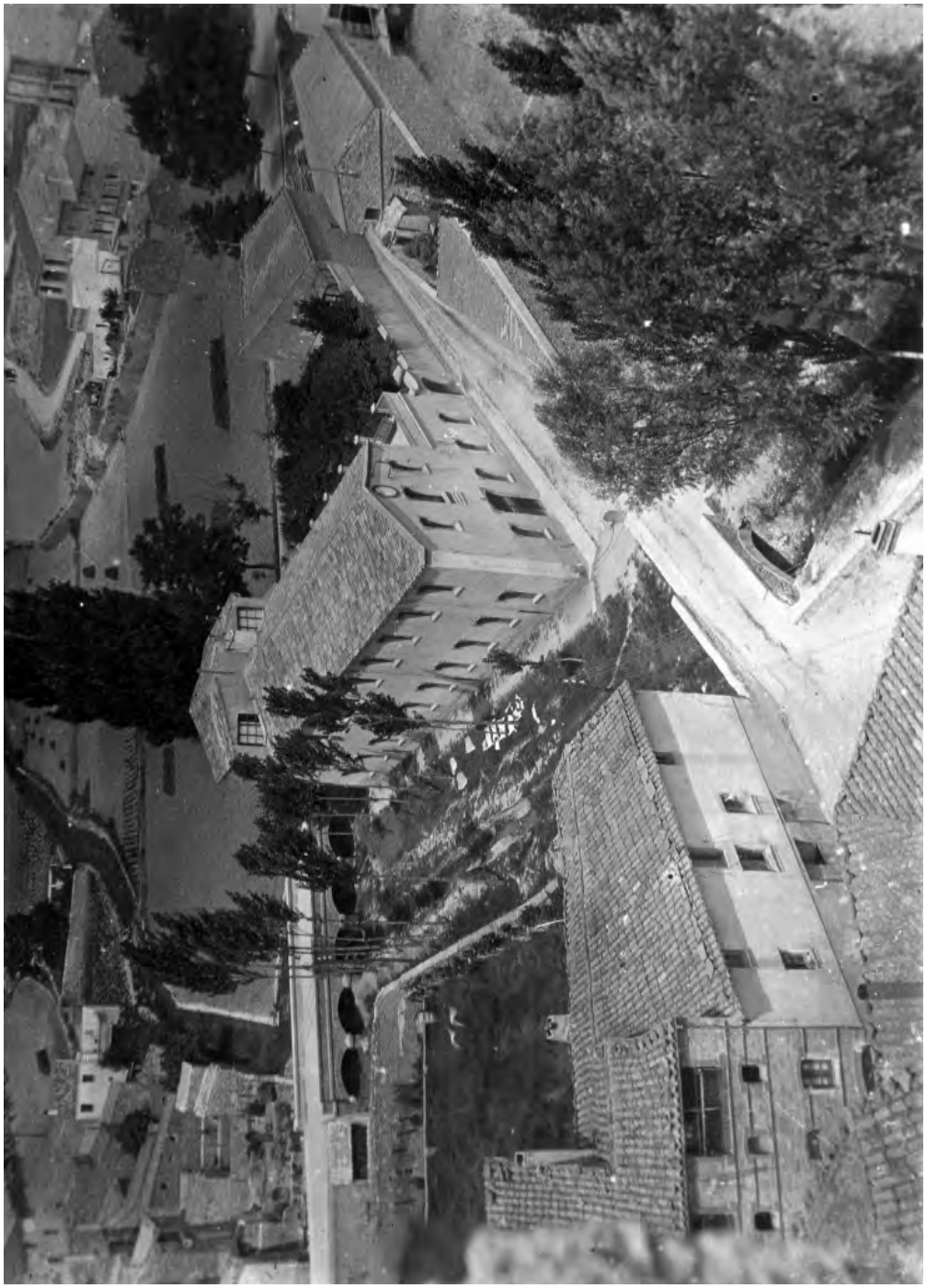

Foto: J. Domingo Riambau. Any 1908. (Arxiu Galo).

La primera fàbrica de Cal Domingo vista des del castell.

El nou edifici de la fàbrica de Cal Domingo pocs anys després de la seva construcció, acabada l'any 1928.
Foto: J. Domingo Riambau. Any 1933. Cedida per A. Segura.

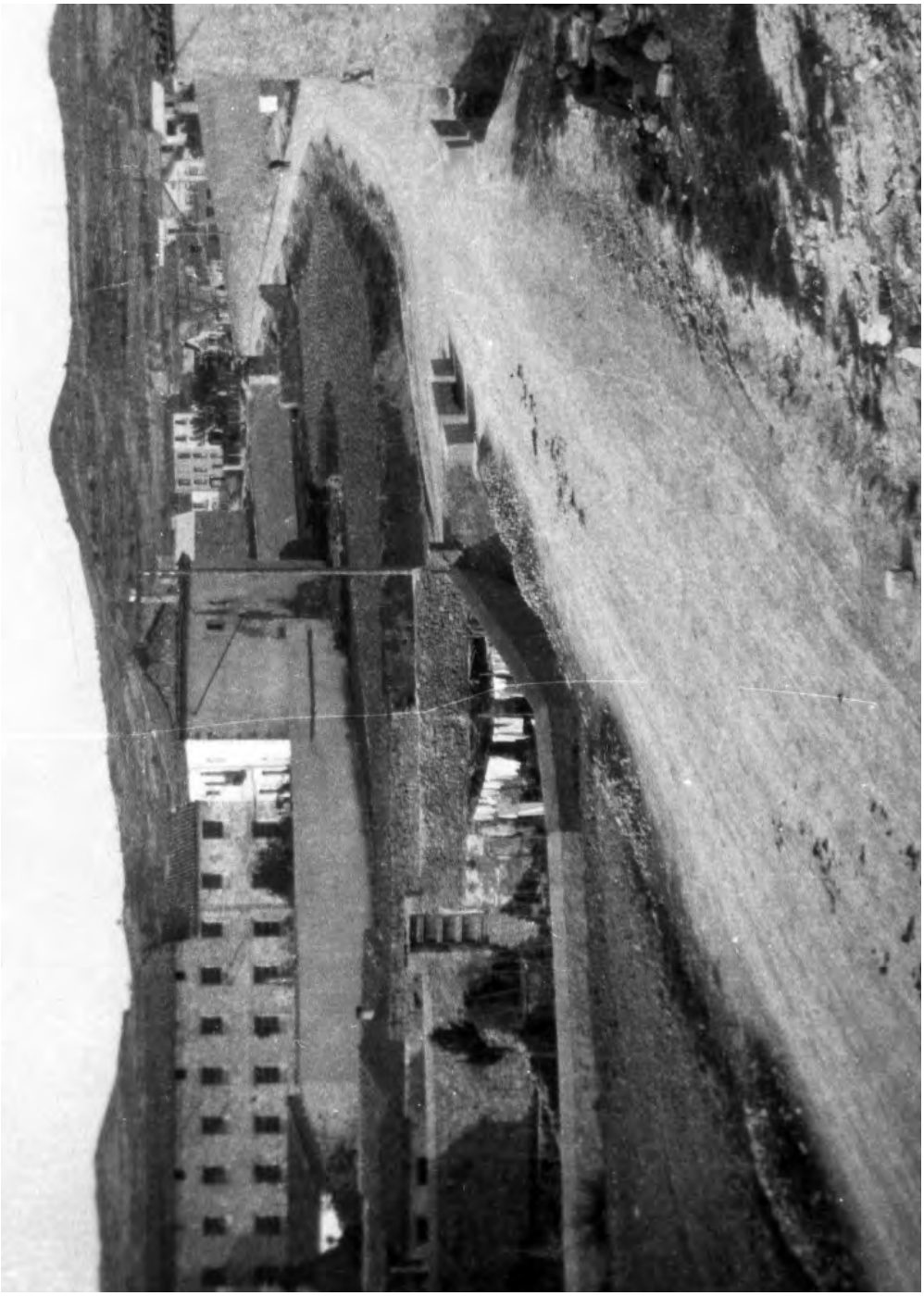

La fàbrica de l'Hort del Fèlix ja ampliada, des de la carretera de La Llacuna.

Foto: Robert Balcells. Any 1930. (Arxiu ACBS 0871).

Cal Queraltó, una de les fàbriques més antigues, que no tancaria fins el 1990.

Foto: Vicenç Pontnou. Any 2010.

El 1926 la fàbrica de Camil Foix es traslladà del carrer Sant Vicenç al carrer Sant Josep a l'edifici que el 1947 vendria a Jaume Plaza Morera per posar-hi també una indústria tèxtil.

Foto: Vicenç Pontnou. Any 2010

.

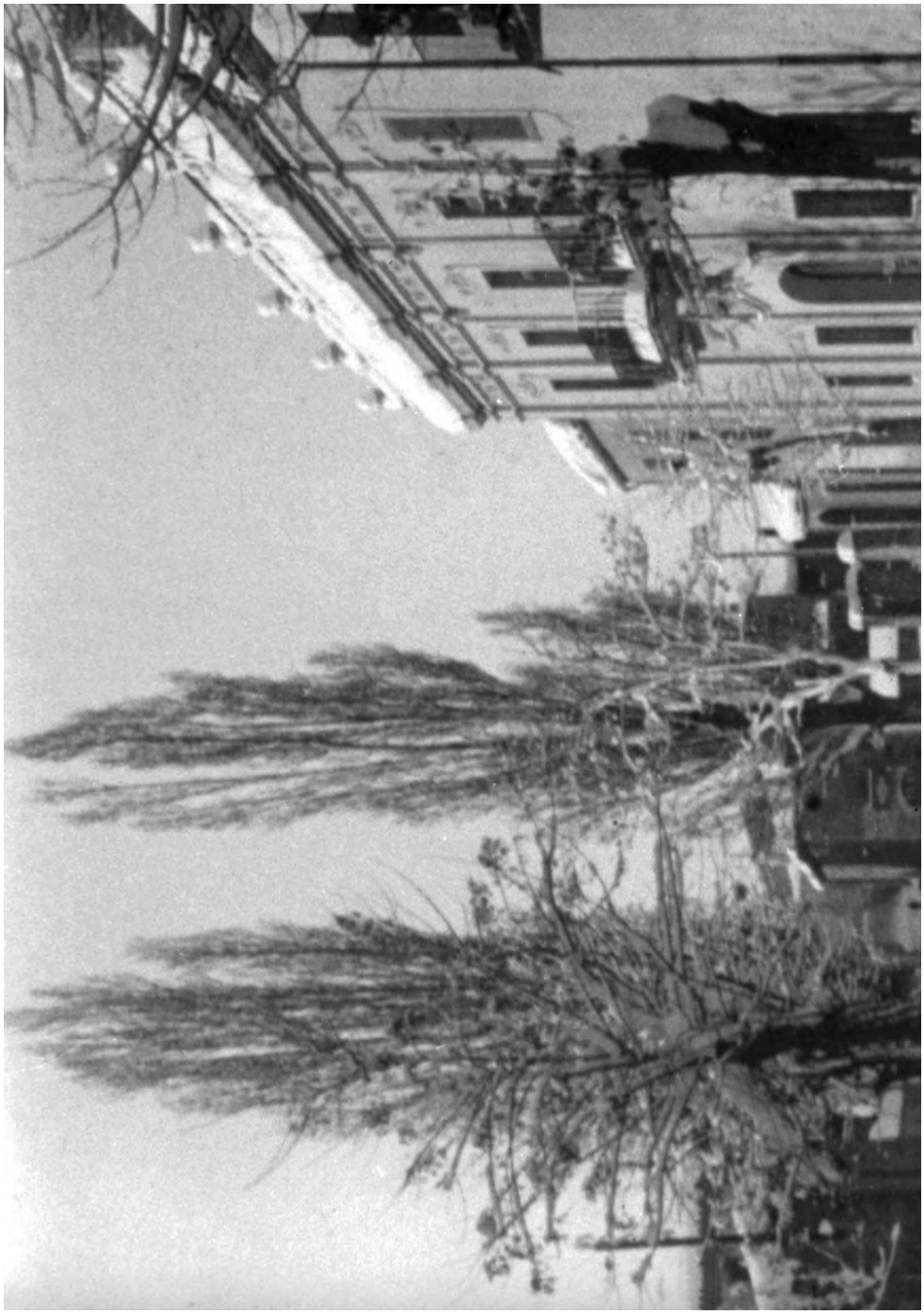

Fàbrica de Joaquim Lavila, a la carretera d'Igualada, on ara hi ha el taller dels germans Soler Mas.
Foto: Juli Domingo. Any 1930 aprox. (Arxiu Ramon Orga).

Despatx a l'interior de la fàbrica de Joaquim Lavila.

Foto: Juli Domingo. Any 1930 aprox. (Arxiu Ramon Orga).